

afwijzing van de andere, omdat je hen enkel toetst aan het kader dat je in het hele artikel hanteert, maar dat nergens wordt gemotiveerd. Binnen de grenzen van dat kader druk je je smaak uit en definieer je een soort van politiek correct denken over het maken van dansstukken, zonder serieus en eerlijk na te denken over de stukken en de kwesties die aan bod komen.

Ik zou graag enkele vragen opwerpen die ik me stel bij het einde van je verslag van *Schäme Dich* (Alexander Baervoets en Heike Langsdorf), waar je schrijft: *'Clueless where this faint recollection of a film might lead to, I could only read "my own story" into the performance, my own interpretation, and thus let the performance trick me into my own indulgence.'*²² Deze voorstelling heb ik niet gezien, ik beschik alleen maar over jouw informatie. Dus kan ik niets zeggen over mijn eigen ervaring of kan ik geen eigen oordeel vellen over het werk. Ik kan alleen maar je woorden lezen en daarover nadenken. Uit je beschrijving van het stuk kan ik enkel afleiden dat je er niet van hield en dat je mij als lezer tot dezelfde conclusie wilt brengen. En dan komt die laatste zin, die alles verandert. Deze zin vind ik heel interessant, niet omdat er bruikbare informatie over de voorstelling in staat, maar omdat je er een statement mee maakt. In één zin maak je twee zware statements over wat je als artiest niet mag doen in een stuk en over wat je als toeschouwer niet hoeft te pikken. Hoe ik het lees, is er op de een of andere manier een contract verbroken omdat je zelf moet gaan interpreteren wat de voorstelling nu precies heeft getoond. Waaruit je concludeert dat *'it (de voorstelling) tricks you into your own indulgence'*. Da's een moeilijke. Ik begrijp best wat deze zin komt doen op dit punt in de ontwikkeling van je artikel, als een echo van wat je tevoren hebt beweerd en als wegbereiding voor het vervolg van je argumentatie. Maar bedoel je dan echt dat je alleen maar door radicaal didactisch te zijn, je toeschouwers ervan kan weerhouden voor hun genotzucht te bezwijken of zich zomaar over te geven aan wat getoond wordt? Meen je echt dat hoe minder het publiek zelf moet interpreteren, hoe beter? Of communiceer je opnieuw niet meer dan je eigen smaak in het kijken naar performances?

Waar is je veeleisendheid wanneer je systematisch weigert na te denken over voorstellingen die het publiek op een andere dan louter conceptuele manier aanspreken, om dan toch af te sluiten met de uitspraak dat de heibel omtrent conceptuele dans *'thus becomes superfluous and obsolete as is the Cartesian body-mind split and the reductive division between the "dancing" dance and the "thinking" dance'*. Natuurlijk is dat de enige mogelijke conclusie en natuurlijk kan je daar ook op een rechtlijniger manier toe komen.

Als betrokkene bij de praktijk van het dans-maken, voel ik me simpelweg gekwetst door de zelfgenoegzaamheid en de partijdigheid die door je tekst schemert, meer nog omdat je erin slaagt die tekst erg diepzinnig en helder te laten overkomen, en omdat je juiste conclusies trekt uit een foute argumentatie.

Ik ben het er helemaal mee eens dat de tendens tot *'cool hunting'* die vandaag zeker bestaat in de Europese dansscène en die het moeilijk maakt een ernstige cultuurpolitiek op te bouwen, een bedreiging vormt voor de creatie. En dat de verleiding om zomaar wat uit te proberen, te dingen naar aandacht en vernieuwing, meer dan ooit aanwezig is. Maar ik stel me vragen bij een schrijven dat zich presenteert als een zekere *'critical cool'*, en of zo'n schrijven wel ten goede komt aan een ontwikkeling van een gezonde, weloverdachte en ethisch bewuste danspraktijk.

Ik beëindig deze brief met een uitspraak van Brian Massumi, die helemaal op het einde van *Parables for the virtual* schrijft: *'There is only one general principle in ethics: no process line has the God-given "right" to tell another to "wink-out". Consistencies interested in annihilation should be graciously encouraged to go first to show how it is done: to make an example of themselves by "winking" out before they do ecological harm to other forms of life. Ethics is exemplary.'*

(‘Er is maar één algemeen principe in de ethiek: geen enkele lijn in de ontwikkeling heeft van God het “recht” gekregen om andere “eruit te pinken”. Rechtlijnigheden die uit zijn op vernietiging, zouden zachtjes moeten worden aangemoedigd om als eerste te tonen hoe het hoort: van zichzelf een voorbeeld te maken door “eruit te pinken” alvorens ze ecologische schade toebrengen aan andere levensvormen. Ethiek is voorbeeldig.')

Heel erg de uwe,
Bruno Pocheron